higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

OPENBARE FINANSIES N6

13 NOVEMBER 2019

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 6 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1	1.1.1	A		
	1.1.2	D		
	1.1.3	A		
	1.1.4	D		
	1.1.5	A		
	1.1.6	D		
	1.1.7	A		
	1.1.8	B		
	1.1.9	C		
	1.1.10	D		
			(10 × 2)	(20)
1.2	1.2.1	Waar		
	1.2.2	Waar		
	1.2.3	Waar		
	1.2.4	Waar		
	1.2.5	Waar		
	1.2.6	Waar		
	1.2.7	Onwaar		
	1.2.8	Waar		
	1.2.9	Onwaar		
	1.2.10	Waar		
			(10 × 2)	(20)
1.3	1.3.1	Terugbetaling ('rebate')		
	1.3.2	Uitgawes		
	1.3.3	Eiendomsbelasting		
	1.3.4	Tussentydse		
	1.3.5	Begroting		
	1.3.6	Vrystellings		
	1.3.7	Fiskale		
	1.3.8	Aksynsbelasting		
	1.3.9	BTW		
	1.3.10	Bedryfs-		
			(10 × 2)	(20)
1.4	1.4.1	Invoer-		
	1.4.2	BTW		
	1.4.3	Vaste		
	1.4.4	Betaalstaat-		
	1.4.5	Finansiële		
	1.4.6	Hoof-		
	1.4.7	Aansporings		
	1.4.8	Onmeetbare		
	1.4.9	Provinsiale		
	1.4.10	Persoonlike		
			(10 × 2)	(20)

Kopiereg voorbehou

1.5	1.5.1	C
	1.5.2	A
	1.5.3	H
	1.5.4	G
	1.5.5	D
	1.5.6	F
	1.5.7	E
	1.5.8	J
	1.5.9	B
	1.5.10	I

(10 × 2) (20)
[100]

TOTAAL AFDELING A: 100

AFDELING B

VRAAG 2

2.1
- Dit word in monetêre terme uitgedruk.
- Die regering van die dag se politieke aspirasies word daarin weerspieël.
- Dit word vir 'n vaste tydperk opgestel.
- Dit moet prakties wees om dit te implementeer.
- Die regering se fiskale beleid word daarin weergegee.
- Dit ontleed koste en inkomste. (6 × 2) (12)

2.2 Oordragte:
- Dit vind plaas wanneer geld van een pos/departement of afdeling aan 'n ander in die Nasionale Inkomstefonds oorgedra word.
- Die goedkeuring om die geld oor te plaas, moet by die Parlement verkry word, waarna die Minister van Finansies die nasionale aansuiwerings-begroting ter tafel moet lê.
- Die doel van die aansuiwering of oordrag moet gespesifiseer word.
- Die geld wat van een pos/departement of afdeling oorgedra word, mag slegs vir die gespesifiseerde doel gebruik word.
- Geld wat oorgedra word, word gewoonlik vir dienslewering soos die vergoeding van werknemers, die betaling van kapitaalprojekte, en so meer, aangewend.

(Enige VYF toepaslike verduidelikings van oordragte – 5 × 2) (10)

2.3
- Voorbereiding
- Goedkeuring
- Uitvoering
- Beheer (4 × 2) (8)

Kopiereg voorbehou

2.4
- Billike finansiering:✓ As die inkomste verkry word uit kontant in die vorm van belasting wat van huidige belastingpligtiges ontvang is, sal toekomstige geslagte die voordeel daarvan geniet,✓✓ maar die las kan uiters swaar op die huidige belastingpligtiges rus aangesien kapitaalprojekte dikwels baie geld benodig.✓
- Stabiliseringseffek:✓ Om kapitaalprojekte uit lenings te finansier, kan oor baie jare strek, wat beteken dat die las op belastingpligtiges verminder kan word.✓✓
- Groter beheer:✓ 'n Aparte kapitaalbegroting stel die owerhede in staat om meer aandag te skenk aan en groter beheer uit te oefen oor die projek.✓✓ (10)

2.5
- Heffings op plaaslike-owerheidsvlak
- Jag- en vislisensies
- Hospitaliseringsdienste
- Professionele dienste
- Motorvoertuiglisensies
- Casinolisensies (5 × 2) (10)

[50]

VRAAG 3

3.1
- Die vervanging en herstel van bestaande toerusting
- Aansuiwerings en verbeterings volgens reguleringsvereistes
- Uitbreidings en verbeterings
- Toevoegings en verkrygings (4 × 2) (8)

3.2
- Individuele inkomste
- Betaalstaatbelasting wat werkgewers namens werknemers betaal
- Maatskappybelasting op winste
- Aksynsbelasting wat belasting is wat op drank, ensovoorts, betaal word
- Doeanebelasting wat belasting is wat betaal word om die invoer van goedere te ontmoedig (5 × 2) (10)

3.3
- Betrek die rolspelers:✓ Departemente moet betrek word ooreenkomstig hul finansiële versoeke.✓✓
- Begroot eers vir inkomste:✓ Daar moet realistiese projeksies van betroubare inkomste geskep word.✓✓
- Verstaan die bronne van inkomste:✓ Diverse bronne van inkomste moet duidelik aangedui word.✓✓
- Verstaan die begrotingsverwantskap met die land se korttermyn- en langtermyndoelstellings:✓ Begroot sodat dit met die land se doelstellings betreffende sowel die fiskale as die monetêre beleid ooreenstem.✓✓ (4 × 3) (12)

3.4
- Om 'n maatskaplik regverdige samelewing daar te stel
- Om die meerderheid mense uit die lae en die middelstand in staat te stel om as verbruikers bevoordeel te word
- Om ekonomiese krisisse af te weer
- Om as 'n morele verpligting vir welvarende mense te dien
- Om gelyke geleenthede vir individuele burgers te skep sodat hulle 'n beter lewenstandaard kan bereik (5 × 2) (10)

3.5
- 'n Situasie wat ontstaan sodra inflasie inkomste✓✓ in 'n hoër belastingkategorie indruk✓✓
- Inkomstebelasting verhoog,✓✓ met geen werklike toename✓✓ in die reële koopkrag nie.✓✓ (10)

[50]

VRAAG 4

4.1
- Oorrol ('rollover'): Hierdie situasie ontstaan wanneer verbintenisse wat in die vorige finansiële jaar tot stand gekom het, nie verwesenlik of voltooi kan word nie.✓✓
- Die geld wat nie gebruik is nie, word dan na die volgende jaar oorgedra of oorgerol sodat sodanige projek of diens afgehandel kan word.✓✓

(2 × 2) (4)

4.2
- Om aandag aan die ongelykheid tussen ryk en arm te skenk
- Om die regte ding moreel te doen
- Om ekonomiese onstabiliteit op te los
- Om maatskaplike onstabiliteit te hanteer (4 × 2) (8)

4.3
- Dit moet realisties wees.
- Dit moet buigsaam wees.
- Dit moet bereikbaar of uitvoerbaar wees.
- Dit moet sowel die geraamde inkomste as uitgawes weergee. (4 × 2) (8)

4.4
- Finansiële verantwoordelikheid
- Doel van besteding
- Uitgawe-items
- Bron van finansiering (4 × 2) (8)

4.5
- Direkte uitgawes:✓ Dit is uitgawes wat met produksie of diens verband hou en wat betaal moet word.✓✓
- Administratiewe uitgawes:✓ Dit is koste wat vir bemarking en die betaling van konsultante aangegaan word.✓✓
- Afwykingsontleding of onvoorsiene uitgawes:✓ Dit is verwagte toekomstige uitgawes.✓✓ (4 × 3) (12)

Kopiereg voorbehou

4.6
- Personeel:✓ Dit is die betaling van lone en salarisse aan werknemers.✓
- Administratief:✓ Dit is die koste verbonde aan die implementering van die organisasiedoelstellings deur middel van administrasie en goeie korporatiewe bestuur.✓
- Voorrade:✓ Dit is nievaste bates wat een maal gebruik of verbruik kan word.✓
- Grond en geboue:✓ Dit is vaste bates wat oor 'n lang tydperk gebruik kan word.✓
- Professionele en spesiale dienste:✓ Dit sluit dienste soos sekuriteit en konsultante in.✓ (5 × 2) (10)

[50]

TOTAAL AFDELING B: 100
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou